

МОТИВИ

към проект на нова Наредба № 10 за изискванията към капиталовата база на пенсионноосигурителното дружество, минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него фондове и неговата оздравителна програма

Причини, налагащи приемането:

Със Закона за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване (ДВ, бр. 27 от 2026 г.) са извършени съществени промени, свързани с дейността на пенсионноосигурителните дружества, в т. ч:

✓ замяна на границата на платежоспособност (покриваща рисковете само във фазата на изплащане) с капиталова база, обхващаща и двете фази на дейността – на натрупване и на изплащане на средства;

✓ въвеждане на подфондове като обособени имущества в рамките на универсален пенсионен фонд и на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване.

Във връзка с настъпилите промени на законово ниво е необходимо цялостно актуализиране на подзаконовата нормативна уредба, регламентираща тези въпроси. Предвид необходимостта от съществени и многобройни промени в Наредба № 10 от 29 юни 2021 г. за изискванията към границата на платежоспособност и собствените средства на пенсионноосигурителното дружество, към неговата оздравителна програма и към минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него фондове (Наредба № 10), е изготвен проект на нова Наредба № 10 за изискванията към капиталовата база на пенсионноосигурителното дружество, минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него фондове и неговата оздравителна програма, съответно действащата Наредба № 10 се предлага да бъде отменена. Проектът запазва номера на действащата Наредба № 10 в наименованието си с оглед налагането и утвърждаването му сред заинтересованите страни, както и поради значителното запазване на кръга обществени отношения, които се регулират с него. Идентифицирането и отграничаването на новия и отменения подзаконов нормативен акт се постига въз основа на пълното му наименование, включващо датата на неговото приемане, и въз основа на данните за обнародването му в „Държавен вестник“.

С проекта на наредба се уреждат изискванията към структурата и елементите на капиталовата база на пенсионноосигурителното дружество, начинът за изчисляването ѝ, структурата и съдържанието на оздравителната програма за привеждане на капиталовата база в съответствие с изискванията на Кодекса за социално осигуряване, както и минималните ликвидни средства на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване и фондове за извършване на плащания. С наредбата се развиват действащите изисквания към ликвидните средства на пенсионноосигурителното дружество и управляваните от него фондове, като в тях се включват и инструментите на паричния пазар по чл. 176, ал. 1, т. 2 от Кодекса за социално осигуряване, в които също е допустимо да бъдат инвестирани средствата на фондовете след посочените по-горе законови промени. Посредством определените минимални равнища и състав на ликвидните средства се гарантира, че дружеството и фондовете разполага с достатъчни налични ресурси за своевременно изпълнение на своите краткосрочни и средносрочни задължения. Цели се постигане на баланс между необходимостта от поддържане на достатъчна ликвидност за тази цел и ефективното управление на активите с оглед постигане на доходност.

Ликвидните средства осигуряват своевременното изпълнение на поетите задължения, вкл. тези за изплащане на пенсии за старост и разсрочени плащания, което обуславя необходимостта като такива да бъдат признавани единствено активи с висока степен на ликвидност и сигурност. В тази връзка в елементите на собствените средства се включват само позиции, които са надлежно признати и отразени във финансовия отчет на пенсионноосигурителното дружество съгласно приложимите счетоводни стандарти, и които не са предмет на правни или фактически ограничения, които препятстват използването им съобразно тяхното предназначение.

С наредбата се определят и изискванията към оздравителната програма на пенсионноосигурителното дружество, които се базират на заварената детайлна уредба в тази насока. Разработването на оздравителната програма в съответствие със предвидените изисквания осигурява възможност за адекватна и навременна реакция на установеното несъответствие с капиталовите изисквания и съответно ефективна превенция и ограничаване на неблагоприятните последици за осигурените лица, пенсионерите и техните наследници.

Цели, които се поставят с приемането на наредбата:

С предложения проект на наредба се цели привеждането на подзаконовата нормативна уредба в съответствие с настъпилите законови промени посредством:

✓ регламентиране на изискванията към капиталовата база на пенсионноосигурителните дружества;

✓ адаптиране на изискванията към оздравителната програма към новите капиталови изисквания;

✓ съобразяване на начина на определяне на минималните ликвидни средства на управляваните от дружествата фондове с наличието на подфондове в тях.

С проекта на наредба не се възпроизвеждат съдържащите се в действащата Наредба № 10 образци на справки за собствените средства на пенсионноосигурителните дружества и за ликвидните средства на дружествата и фондовете, които ще бъдат приети с друга наредба на Комисията за финансов надзор.

Очаквани резултати от прилагането:

В резултат от приемането на проекта на наредба ще бъдат реализирани целените резултати със Закона за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване, в т.ч.:

✓ увеличаване на капиталовото покритие на рисковете в дейността по допълнително пенсионно осигуряване посредством уреждане на структурата, елементите и начина на изчисляване на капиталовата база;

✓ осигуряване на условия за осъществяване на дейността по допълнително пенсионно осигуряване във връзка с въвеждането на подфондовете;

✓ осигуряване на допълнителна гъвкавост по отношение на ликвидността посредством възможността за използване на инструменти на паричния пазар.

Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Прилагането на проекта на наредба не е свързано с допълнителни разходи за пенсионноосигурителните дружества извън тези, произтичащи от настъпилите промени на законово ниво.

Проектът няма пряко отражение върху държавния бюджет и бюджета на Комисията,

като спазването на нормативните изисквания ще се контролира в рамките на системата за осъществяване на надзор над дейността по допълнително пенсионно осигуряване.

Анализ на съответствието с правото на Европейския съюз:

Проектът е разработен в съответствие с общите принципи на правото на Европейския съюз, установени в чл. 5 от Договора за Европейския съюз, включително принципите на субсидиарност и пропорционалност. Предвидените разпоредби не въвеждат дискриминационни мерки, не създават необосновани пречки пред свободното движение на капитали или услуги и не натоварват административно субектите над необходимото за постигане на целите на акта. С това се гарантира правната сигурност и стабилност на подзаконовата уредба в контекста на членството на Република България в Европейския съюз.

Материята, предмет на регулиране с настоящия проект, попада в обхвата на националната компетентност и не е пряко уредена от правото на Европейския съюз в областта на финансовия надзор.

Проектът на наредба е в съответствие с правото на Европейския съюз и не съдържа разпоредби, които представляват мерки за осигуряване прилагане на акт на правото на Европейския съюз или които транспонират изисквания на такъв акт, поради което не е приложена справка за съответствието му.

На основание чл. 6 от Правилата за нормативна дейност на Комисията за финансов надзор проектът на нова Наредба № 10 за изискванията към капиталовата база на пенсионноосигурителното дружество, минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него фондове и неговата оздравителна програма, заедно с мотивите, се публикува на интернет страницата на Комисията за финансов надзор, като срокът за предложения и становища по проекта на наредба, публикуван за обществени консултации, е 30-дневен.